

Ruimte voor ontwikkeling

Wageningen UR en pioniers uit het netwerk WaardeWerken hebben voor ondernemers die kiezen voor multi functionele landbouw een Maatschappelijke Effect Rapportage (MAER) ontwikkeld. De MAER beschrijft de maatschappelijke meerwaarde van het bedrijf en kan ondernemers helpen bij het geaccepteerd krijgen van hun plannen. De MAER is ook te gebruiken voor veehouders die kiezen voor schaalvergroting.

Abco de Buck

PPO-AGV

Gerard Migchels

Wageningen UR Livestock Research

De meeste veehouders willen hun bedrijf doorontwikkelen. Via schaalvergroting of verbreding of een combinatie van beide. In een dichtbevolkt land als Nederland

gaat dat niet zonder slag of stoot. Buren, de gemeente, de provincie en soms zelfs actiegroepen, bepalen hoeveel ruimte de veehouder krijgt. Elk veehouderijbedrijf heeft een maatschappelijke meerwaarde. Naast voedselproductie beheert de veehouderij landschap en natuur en draagt de sector bij aan de (regionale) economie en werkgelegenheid. Ook zijn er bedrijven die mensen over de vloer krijgen tijdens open dagen. Dit draagt bij aan bewustwording en sociale cohesie. Multifunctionele bedrijven gaan hierin verder. Maatschappelijke diensten zijn daarbij een inkomensbron. Zorgboerderijen voorzien in de zorgtaak van de gemeente. Agrarisch natuurbeheer zorgt voor natuur en landschap. Een boerderijcamping voor recreatie.

Een gemeente is sectoraal georganiseerd. Een nieuwe multifunctionele tak zal vaak leiden tot meer bezoekers. De afdeling 'verkeer en vervoer'

ziet negatieve kanten terwijl de meerwaarde van het bedrijf bij de afdelingen 'zorg, onderwijs, economie, landschap' veelal onderbelicht blijven.

Onderdeel van bedrijfsplan

De MAER is voor het contact met gemeenten uitgewerkt in twee delen:

1. Een stappenplan om eisen en wensen van omwonenden en de gemeente helder te krijgen en om draagvlak te organiseren.
2. Een invulschema om systematisch de maatschappelijke meerwaarde te omschrijven.

De effecten (positief en negatief) per thema (zie tabel 1) krijgen een rapportcijfer. Ook zijn de compenserende maatregelen per thema opgenomen. Het resultaat is een diagram van de maatschappelijke meerwaarde van het bedrijf (zie figuur). De MAER levert een tekst op die als hoofdstuk 'Maatschappelijke meerwaarde' aan een ondernemersplan is toe te voegen, redeneert vanuit de wensen en eisen van de omgeving en werkt van buiten naar binnen. Daardoor is het een krachtig hulpmiddel om de gemeente en omwonenden te overtuigen

De MAER-brochure is kosteloos te bestellen via abco.debuck@wur.nl of telefonisch (0320) 29 13 40.

Figuur 1

De waardering per maatschappelijk thema van een voorbeeldbedrijf.

Tabel 1

Thema's in de MAER

Provinciale beleidsvelden	Gemeentelijke beleidsvelden	Thema's in de MAER
Natuur & Landschap		1. Natuur en landschap
Milieu & water	Milieu & veiligheid	2. Milieu en water
Verkeer & vervoer	Verkeer & vervoer	3. Verkeer
Wonen, zorg & welzijn	Welzijn, onderwijs & zorg	4. Zorg- en kinderopvang – taak van de gemeente
		5. Educatie
Toerisme & recreatie	Cultuur & recreatie	6. Archeologie, Cultuurhistorie en Architectuur
		7. Recreatie
Ondernemen en werken	Werk & inkomen	8. Regionale economie en arbeidsvoorziening